

Sygn. akt V KK 455/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Michał Laskowski (przewodniczący)
SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)
SSN Paweł Wiliński

Protokolant Dorota Szczerbiak

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Marka Zajkowskiego
w sprawie **S. W.**

skazanego z art. 209 § 1 a k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 11 stycznia 2023 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego - na korzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w Inowrocławiu

z dnia 22 sierpnia 2022 r., sygn. akt II K 456/22,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Inowrocławiu do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Inowrocławiu, wyrokiem z dnia 22 sierpnia 2022 r., sygn. akt II K 456/22, uznał S. W. za winnego tego, że „w okresie od 1 maja 2019 r. do 12

marca 2020 r. w I., uchylał się od obowiązku alimentacyjnego na rzecz córki J. W. reprezentowanej przez M. W., orzeczonego protokołem ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Inowrocławiu z dnia 3 stycznia 2019 r., sygn. akt III RC 558/18 w kwocie 300 zł, wskutek czego powstała zaległość stanowiąca równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, przez co naraził ww. małoletnią na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych”, czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 209 § 1 i § 1a k.k. i za to na podstawie art. 209 § 1a k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym. Zobowiązał też oskarżonego do wykonywania ciążącego na nim obowiązku łżenia na utrzymanie małoletniej córki J. W.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 30 sierpnia 2022 r.

Kasację od tego wyroku wniósł na korzyść oskarżonego Prokurator Generalny. Zaskarżając go w całości, zarzucił rażące i mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k. i art. 6 k.p.k., polegające na wadliwym uznaniu, że awizowane i niepodjęte w terminie zawiadomienie oskarżonego o terminie rozprawy, wyznaczonej w dniu 22 sierpnia 2022 r., zostało mu prawidłowo doręczone i wystąpiły tym samym warunki do rozpoznania sprawy pod jego nieobecność, podczas gdy korespondencję tę wysłano na adres, niebędący wskazanym przez S. W. miejscem jego zamieszkania, dłuższego pobytu i jednocześnie jego adresem do doręczeń, co w konsekwencji skutkowało przeprowadzeniem postępowania pod jego nieobecność z rażącym naruszeniem prawa oskarżonego do obrony, polegającym na uniemożliwieniu mu wzięcia udziału w rozprawie oraz poddania wydanego wyroku skazującego kontroli Sądu drugiej instancji.

Mając na względzie powyższe, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacja jest zasadna. Sąd Najwyższy w pełni podziela argumentację, zaprezentowaną przez skarżącego.

W niniejszej sprawie postępowanie przed Sądem pierwszej instancji prowadzono pod nieobecność oskarżonego. W trakcie rozprawy w dniu 22 sierpnia 2022 r. Sąd Rejonowy, powołując się na przepis art. 374 § 1 k.p.k., zdecydował prowadzić rozprawę bez udziału oskarżonego. Uznał bowiem, że oskarżony prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy nie stawił się na nią, a jego obecność nie jest obowiązkowa (k. 191). Decyzja Sądu opierała się jednak na błędnym założeniu, które nie miało odzwierciedlenia w rzeczywistości. Wbrew tezie, sformułowanej w protokole rozprawy, oskarżony nie został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy.

Skierowane do S. W. zawiadomienie o terminie rozprawy zostało wysłane na inny adres niż ten, który w postępowaniu przygotowawczym oskarżony wskazał jako miejsce zamieszkania i adres dla doręczeń (oświadczenie oskarżonego z dnia 9 kwietnia 2022 r. – k. 169). Z oczywistych względów oskarżony nie podjął go w terminie. Pismo, po dwukrotnym awizowaniu, zostało zwrócone do Sądu. W konsekwencji niepowiadomiony prawidłowo oskarżony nie stawiał się na rozprawę główną.

W powyższej sytuacji Sąd pierwszej instancji, przyjmując fikcję doręczenia i prowadząc rozprawę pod nieobecność oskarżonego dopuścił się rażącego naruszenia prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Oskarżony został pozbawiony możliwości zaprezentowania własnego stanowiska w sprawie – a tym samym obrony. Doszło zatem do naruszenia art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k., a w konsekwencji art. 6 k.p.k., gwarantującego oskarżonemu prawo do obrony.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy uznał kasację za zasadną i jako taką uwzględnił – uchylając wyrok Sądu pierwszej instancji i przekazując sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.